

DE DOORNENBOOM

De schamele, oude boom,
die, midden in de vaten,
veracht en ongetroost,
des olieboeters staat;
hij weet dat 't zomer is
en zou hij, zou hij 't laten,
te bloeien, nu dat al
dat blomme is opengaat?

Gestapeld, rondom hem,
zijn tonnen, tonnen, tonnen,
die olie zweeten al,
en stinken. Schouwen ook,
verheven boven 't dak
des oliebouws, en jonnen
maar bitterheid den boom,
en afgerolden rook.

Hij bloeien zal nochtans,
en, blij, de zonne bieden
de vreugde van zijn hert:
maar éénen keer in 't jaar
en wilt het zomer zijn,
en mag't den boom geschieden
te bloeien, in den dwang
van al die tonnen daar.

Hij bloeit en staat in 't wit
getooid; langs alle kanten
één vlage blommen duikt
zijn' takken, scheef en krom;
de bietjes zie 'k er zog
van zuiver zeem in zanten,
de blommen in en uit,
en uit en in, weêrom.

Bloeit helder, helder op,
o boom, en luide pralen
laat al uw lief gewaai,
deur dikke en dunne! Neen 't,
't en is maar éénen keer,
dat 't meie is; hillen dalen
zijn blijde: blijde zijt,
genoeg, genoeg geweend.

De tonnen staan alom
gestapeld: zwarte, zware
gedaanten, onghier
van leelijkheid. Welaan,
o taaie doornenboom,
daar midden in, verjare
nog menigmaal uw hoofd,
vol bloeiend wit gelaân!

Nagelaten dichtwerk

HEBT MEËLIJEN

Hebt meëlijen met de boomen, laat
den bast hun ongeschonden;
bewaart ze voor de nijdigheid
der kwade nagelwonden;
geen onbermhertig menschenkind
ze dood en kwelle: geeft
de vrijheid aan des Scheppers hand,
die in hun lenden leeft.

Hoe schandelijk ontmaakselt en
ontmooit gij mij de vrome,
de vrije en blijde boomen, die 'k
zoo geren tegenkome
omtrent uw huis en hof, o gij,
dien God met herte en oog
heeft toegerust, om Hem te zien
in 't heerlijk boomvertoog.

'k Zie halfverroeste pikken, moê
van kappen en van kerven,
gehamerd om den esschenboom,
den esschenboom bederven,
daaraan het hekken vastgehaakt
de bilken sluit, en 't vee
belemmert, dat zijn vulte zoekt,
en voedsel, in de wee.

'k Zie boomen, die gebonden staan,
in 's dwiners booze handen,
die nooit geen duimbreed af en laat
zijne ijzervaste banden,
maar, spannende en onroerbaar, al
dat leeft en roert in 't lijf
der boomen doet misdragen tot
een eerloos wanbeklijf.

Gebulte boomen zie'k, en die,
doorhakkeld en dooreten,
vol krammen en vol haken staan
gespijkerd en gesmeten;
die werken, zoo Gods wet hun wijst,
die tranen en die bloên,
o mensche, om eenmaal vrij te zijn
van al uw dertel doen.

Of staan ze meer niet vast genoeg,
de wortelvaste boomen?
en vreest gij dat ze henen-gaan
en meê met 't water stroomen;
of vliegen in de lucht, omdat
gij scherpe draden spint,
en lange reken boomen al
in snijdend garen windt?

Och arme, en is 't genoeg u niet,
dat, schier nog ongeboren,
het hout alreê geknipt moet zijn,
geschonden en geschoren,
dat 't, galoos en tot alles dat
het niet en is gepraamd,
wordt «gloriette» en «pyramide»,
en «espalier» genaamd?

Hebt meêlijen met de boomen, laat
hun' schoonheid ongeschonden,
die schoonder is, onaangeroerd,
onvast en ongebonden,
zoo God ze liet gewassen zijn,
gewonnen en gebaard,
als al hetgene gij, o mensch,
verzint en hebt vergaard.

Nagelaten dichtwerk

ABEELLEN

Verschgevelde abeelenboomen
liggen langs de grachten heen,
die den ouden zandweg zoomen,
hoofd en armen afgesneên.

Sterke stammen, kon dat wezen,
gij, die, op en in den grond,
met uw' voeten vastgevezen,
vamen diepe, ondelgbaar, stondt?

Gij, die 't zwaar geweld der winden,
kreunende, op uw kruinen droegt;
die zoo lang den boosgezinden
wintervijand wedersloegt?

't Edel hoofd intweengespleten,
knoken in den grond geboord,
wie heeft 't al u afgebeten,
dat uw' schoonheid toebehoort?

Spillen zie 'k, en spanen, dragen;
splenters, uit uw hoofdgewaai;
takken uit uw' toppen zagen,
kerven af uw' teenen taai!

Elk komt uit en wondt en snijdt u;
raapt en rooft, met volle hand;
nu dat, omme en verre en wijd, uw
hooge kroone ligt in 't zand.

Vijandschap, aan alle zijden,
woedt om uwe ellendigheid:
heeft u ooit, in vroeger' tijden,
vrede en vriendschap één ontzeid?

Edel volk, wanneer gij wachtet,
langs den weg, en schaduw smeeft
op die, moegegaan, versmachtte 't
zonnevier, was 't iemand leed?

Iemand leed! Ach, laat mij weten
wie dat 't is, die, afgemat,
heeft ondankbaar neêrgezeten,
in de schaduw! Leert mij dat!

Meermaals mocht ik asem halen,
vluchten onder 't groene dak,
als het zweerd der zonnestrallen
scherp mij in de lenden stak.

Boomen, in uw' looverlane,
tellende, een voor een, u al,
's zomers, zoete abeelenbane,
zelden ik nog komen zal!

't Deert mij zoo! — De abeelenboomen
liggen langs de grachten heen,
die den ouden zandweg zoomen,
hals en handen afgesneên!

Rijmsnoer